

TĂRÂMUL VERII

HANNU RAJANIEMI

Traducere din limba engleză de
MIHAI-DAN PAVELESCU

NEMIRA

În cele din urmă, dragostea și recunoștința mea pentru Zuzana, mai ales fiindcă s-a măritat cu mine în timp ce cartea aceasta se găsea în stadiul de finalizare.

Cuprins

1. Un duel la hotelul Langham, 29 octombrie 1938	7
2. Copiii sălbatici, 29 octombrie 1938	16
3. „Războaie mici“, 8 noiembrie 1938	28
4. Limitări înăscute, 30 octombrie 1938	38
5. O zi la Curtea Verii, 9 noiembrie 1938	53
6. <i>Cum să îmblânzești un elefant</i> , 5 noiembrie 1938	66
7. Procedura Termin, 10 noiembrie 1938	79
8. O seară la soții Harris, 10 noiembrie 1938	91
9. Comisia Specială pentru Problema Iberică, 11 noiembrie 1938	107
10. Citirea-sufletului, 11-12 noiembrie 1938	130
11. O aventură sentimentală în Arhivă, 14 noiembrie 1938	140
12. Cățărătorii nocturni de la Cambridge, 14 noiembrie 1938	152
13. Cultivarea sursei, 16 noiembrie 1938	165
14. Examenul final, 29 noiembrie 1938	173
15. În pubul Blue Dog, 30 noiembrie 1938	180
16. <i>Das Dasein</i> , 30 noiembrie 1938	188
17. Restaurantul Quo Vadis, 30 noiembrie 1938	196
18. Firimituri, 1 decembrie 1938	207
19. O minte la capătul firului, 5 decembrie 1938	220
20. Chipul lucrurilor viitoare, 5 decembrie 1938	237
21. O reuniune la clubul Alba, 5 decembrie 1938	251
22. Capcana de tip „canar“, 6 decembrie 1938	264
23. Spitalul crimei, 6 decembrie 1938	270
24. Ultimul dans, 3 ianuarie 1939	287
<i>Mulțumiri</i>	293

UN DUEL LA HOTELUL LANGHAM

29 OCTOMBRIE 1938

Rachel White împinse cu brutalitate portiera taxiului, deschizând-o larg, îi azvârli șoferului o bancnotă și se repezi afară, unde ploua torențial.

Alergă prin penumbra din Portland Place, către muntele poleit de lumină care era hotelul Langham. Furtuna amenința să-i smulgă pălăriuța. Tocurile îi alunecau, iar ea călca strâmb pe asfaltul umed. Picăturile de ploaie aveau gustul fricii.

Cu cincisprezece minute în urmă, ectofonul ei răpăise un mesaj: KULAGHIN ÎN DUEL. VINO IMEDIAT. Își imaginase o gaură de 5,6 mm în fruntea lui Iacov Mihailovici Kulaghin și toate secretele întunecate din creierul lui curgând afară și revărsându-se, târând cu ele cariera ei de douăzeci de ani în Secret Intelligence Service¹.

Sui câte două odată treptele ce duceau spre intrarea cu arcadă a hotelului.

¹ Serviciul de informații externe al guvernului Regatului Unit al Marii Britanii. În întreaga carte vor fi folosite inițialele SIS pentru a-l desemna (n. red.).

Scară, pardoseli din marmură, covoare groase, pilaștri renascentiști, doamne în blănuri de hermină și cu șiraguri de perle, mediumuri în armuri-spirit ce canalizau Noii Morți aflați în vizită din Tărâmul Verii. Rachel se ciocni de un chelner și răsturnă o tavă cu cupe de șampanie. Înjurături și râsete răsunară în urma ei. Trecu apoi prin ușile din sticlă aflate la capătul unei scări largi și ieși din nou. Se opri și inspiră adânc parfumul amețitor al trandafirilor în ploaie.

Câteva persoane, în haine de seară, se adăposteau sub umbrele în grădină și urmăreau doi bărbați. Ambii erau în cămași, uzi leoarcă, și țineau în mâini pistoale argintate. Unul dintre ei, un tânăr blond, își inspecta arma cu calmul detașat al unui profesionist.

Celălalt era Kulaghin. Cămașa îi era descheiată la gât și pătată roșu-întunecat de-a lungul coastelor. Pistolul îi atârna moale într-o mână, de parcă îl dăduse uitării. O zări pe Rachel și schiță un simulacru de salut, cu un rânjel larg, de nebun.

Ea se grăbi să coboare. Dueliștii se pregăteau pentru altă rundă. Secundul lui Kulaghin, un bărbat masiv cu pălărie model *trilby*, discuta cu el, gesticulând, implorându-l; era maiorul Allen, ofițerul de serviciu din seara asta. Dezertorul rus îl împinse într-o parte și reveni în centrul grădinii, clătînându-se ușor.

Allen își atinse borul pălăriei când o văzu pe Rachel. Pe fața lui roșcovană se citea disperarea.

– Ce faci? șuieră ea. De ce nu l-ai oprit?

– Am încercat tot ce-am putut, doamnă White, dar era prea târziu. A insultat poeziile domnului Shaw-Asquith, iar apoi l-a agresat. De acum este o chestiune de onoare.

– E mai rău de atât. Dacă moare și-l ridică băieții lui Hill din Curtea Verii, sir Stewart o să ne ia gâtul!

– S-ar putea să mai avem o șansă. Rana domnului Kulaghin nu-i gravă, acum este deja runda a treia și s-ar putea ca după aceea domnul Shaw-Asquith să se declare satisfăcut.

Tânărul blond era probabil Julian, fiul cel mare al lui sir Patrick Shaw-Asquith, director executiv la Baring Bank. Purta o vestă foarte scumpă, la modă, care imita țesătura arămie a

armurilor-spirit. O vânătaie purpuriu-închis îi păta obrazul de heruvim. Felul cum îl privea pe Kulaghin sugera că doar moartea acestuia îl putea satisface.

– Domnule maior, să presupun că-i vei explica lui sir Stewart că fie băiatul asociatului său din club, fie cea mai bună sursă NKVD a noastră după foarte mult timp va sfârși cu un glonț în creier?

Allen își arcui sprâncenele stufoase.

– N-am dorit să atrag atenția. Nu vrem ca toată lumea să știe că aici Coroana are vreun amestec...

– Înțeleg nevoia pentru discreție, domnule maior, îl întrerupse Rachel. În SIS existau o mulțime de foști colonialiști ca Allen, care erau enervant de obtuzi în privința aspectelor culegerii informațiilor care nu implicau torpiloare sau săbii ascunse în bastoane. Ai procedat bine, sunându-mă. Voi discuta cu el.

Era însă prea târziu. Arbitrul, roșu la față, se apropie și ridică o batistă. Kulaghin și Shaw-Asquith își strânseseră mai puternic pistoalele în mâini, cu ochii fixați asupra țesăturii albe și ude. Allen se legăna pe călcăie de parcă ar fi urmărit un meci de crichet.

– Va trebui să vedem ce se va întâmpla în runda asta. Fairplay și toate celelalte, nu?

Rachel înjură în șoaptă. Gura îi era uscată și simțea furnicături în stomac. Probabil că așa simțeau și agenții de teren, ale căror rapoarte le examina ea, atunci când trebuiau să ia decizii de moment. Îl prinse pe Allen de braț.

– Fairplay-ul mai poate s-aștepte. Întârzie-i cumva. Am nevoie de câteva minute.

– Păi... ce să spun?

– Orice! Inspectează-i rana, asigură-te că arma îi este încărcată... orice poți născoci. Și ai grijă să-mi spui înainte ca ei să înceapă iarăși. Dă-i drumul!

Folosi tonul ei cel mai tăios. Acesta declanșă un reflex militar în Allen, care încuviință scurt din cap și agită din braț spre arbitru, după care făcu un spectacol întreg din inspectarea rănii lui Kulaghin. În pardesiul lui gros cafeniu și cu pălărie, semăna cu o

vrabie printre ulii. Oftaturi nemulțumite și huiduieli se auziră dinspre susținătorii lui Shaw-Asquith.

Profitând de haos, Rachel se ascunse înapoia unei tufe mari de trandafiri și-și scoase ectofonul din poșetă. Scutură afară firul căștii și-și răsuci un mugur de cauciuc negru în urechea stângă. După aceea apăsă unul dintre cele patru butoane presetate de pe aparatul din bachelită. Acesta îi zumzâi în palme, în timp ce se încălzea. Ea se aplecă deasupra, pentru a-l proteja de ploaie și speră că dispozitivul capricios rămăsese uscat. Un șuierat fu urmat de vaietul ascuțit și familiar al recent decedaților – care se adunau bineînțeles în jurul oricărui transmițător –, apoi conexiunea se stabilă.

– Funcționarul de serviciu la Arhivă, se auzi în urechea ei un glas bărbătesc subțire.

De după tufa de trandafiri răsunară alte huiduieli și derâderi.

– Autorizație F trei șase unu.

– Vă ascult, doamnă White, zise funcționarul.

– Îmi trebuie orice avem despre Julian Shaw-Asquith, imediat.

Rachel rosti numele pe litere, grijuliu.

– Ceva atuuiri? Este urgent. Și ce fel de poezii scrie?

– Se caută. Vă rog să așteptați.

Spiritul avea nevoie de doar câteva fracțiuni de secundă ca să gândcălătorească la Arhiva din Tărâmul Verii și să localizeze informațiile în stivele eterice – ceva pentru care Rachel ar fi avut nevoie de ore când se angajase la SIS ca funcționară stagiară la sfârșitul războiului, când totul se lucra încă pe hârtie. Și așa însă, așteptarea îi păru o eternitate. Simțea cum i se încheștează măruntaiele de fiecare dată când o picătură de ploaie ricoșa de pe o frunză a tufei de trandafiri.

Se simți enorm de ușurată când glasul spectral se auzi din nou.

– Nu avem prea multe. Domnul Shaw-Asquith aparține Coteriei Infame, un grup de tineri domni și doamne de origine nobilă și fermecători. El a avut mai multe aventuri, printre care o relație cu lady Julianna Manners...

– Astea nu-s utile. Ce-i cu poeziile?

Brusc răsună vocea arbitrilor:

– Domnilor, vă rog să vă ocupați pozițiile!

Ce făcea idiotul ăla de Allen?

– Poezie modernă cu influență rusească, deprimantă, cu urme de Pușkin, deși nu sunt expert. „O, Iad de corăbii și-orașe,/ Iad de bărbați ca mine,/ Fatală a doua Elena,/ De ce te urmăresc pe tine?“

Pușkin. Idile rusești tragice. Cu asta trebuia să se descurce. Rachel își smulse casca din ureche, îndesă ectofonul în poșetă și porni în fugă spre scena duelului. Kulaghin și Shaw-Asquith stăteau încordați, cu ochii ațintiți din nou asupra batistei albe din mâna arbitrilor.

Ea își croi drum cu forța printre spectatori, își dezbracă pardesiul, azvârlî cât colo pălărioara udă leoarcă și-și scutură părul negru.

Batista coborî. Cele două pistoale se ridicară deodată. Rachel țipă și se repezi exact în linia de foc.

Focurile de pistol răsunară în succesiune fulgerătoare, iuți și metalice, ca două apăsări pe clapele unei gigantice mașini de scris. Un glonț îi țiuu pe lângă obraz. Altul lovi o dală de piatră de lângă picioarele ei, ridicând în aer iz de rocă spulberată. Rachel alunecă pe suprafața udă și fu cât pe ce să cadă.

– Doamnă! Vă rog să vă dați la o parte!

Vocea lui Shaw-Asquith era ascuțită. Rachel îl ignoră și alergă spre Kulaghin, care o privea cu ochii cășcați.

– Iacov! *Liubov moia!*¹ strigă ea cu cel mai bun accent rusesc pe care-l putea simula. Să nu faci asta, să n-o faci pentru mine, n-o merit, te voi urma, să știi, în Tărâmul Verii, te rog, oprește-te!

Își aruncă brațele în jurul gâtului lui Kulaghin.

– Termină imediat aiureala asta, altfel înțelegerea noastră a căzut! îi șuieră apoi la ureche. Și lasă-mă pe mine să vorbesc!

În ochii tulburi ai rusului se citea de acum doar veselie. Șovăielnic, își coborî arma și o cuprinse pe Rachel cu celălalt braț. Ea se cuibări mai aproape de trupul lui voinic.

¹ „Dragostea mea“ în lb. rusă în original (n. red.).

Shaw-Asquith își coborâse de asemenea pistolul și îi privea derutat.

– Stimate domn, rosti Rachel, să oprim nebunia asta! Te rog să-l ierți pe sârmanul meu Iacov, căci n-a fost în firea lui. Ne-am certat și și-a ieșit pur și simplu din minți – probabil că minunatele dumitale cuvinte i-au reamintit de felul cum l-am învinuit, așa că, te implor, nu-i purta ranchiună! Acum el este rănit, bietul meu Iacov, *vezda moia*¹... este vina mea, numai vina mea!

Îl înghionti pe Kulaghin în coaste, în partea nerănită.

– Are dreptate... mormăi rusul. Domnule, te rog să accepți scuzele mele umile. Mi-am pierdut uzul rațiunii.

– Ei bine, atunci... Shaw-Asquith își îndepărtă de pe frunte câteva șuvițe blonde și ude. Îți retragi cuvintele despre mama mea, domnule?

– Fără doar și poate.

– Atunci, în fața acestor martori, declar că am primit satisfacție. Murmure răzlețe se ridicară dinspre susținătorii lui, dar Shaw-Asquith înălță un braț și-i reduse la tăcere.

– Milady, intervenția dumitale a fost cu adevărat oportună. Ai fi de acord să ni te alături pentru a bea ceva, ca ofertă de pace?

– Îți mulțumesc, dar trebuie să mă îngrijesc de rana lui Iacov și... de alte vătămări.

Un bliț fulgeră și Rachel îl trase pe Kulaghin spre ea pentru un sărut pătimaș, ca să-i camufleze chipul. Buzele rusului erau reci. Gustul de alcool era grețos, însă ea continuă până ce spectatoriilor ovaționară.

Modul optim prin care să îți o poveste reală departe de presă era să-i dai o poveste mai bună.

Îl prinse pe Kulaghin de mână. Maiorul Allen le deschise drum prin mulțime, ținându-le umbrela, după care reveniră în strălucirea minunată a sălii de bal a hotelului, caldă ca o zi de vară după ploaia din grădină.

¹ „Astrul meu“ în lb. rusă în original (n. red.).

Pe jumătate târându-l, pe jumătate purtându-l pe sus între ei pe Kulaghin, Rachel și maiorul luă liftul până la etajul patru și-l duseră pe rus în camera lui, la numărul 433.

Era un apartament business, mic, dar luxos, cu pereți lambrișați în lemn de culoare închisă, covor gros, cu model, și un birou de mahon. Kulaghin se așeză greoi pe canapeaua de lângă fereastră, se lăsă pe spate și o privi pe Rachel.

– Așadar, doamnă Moore, intenționezi să continui de unde am rămas? Întrebă el în rusește.

Moore era numele pe care Rachel îl folosisese în decursul interogatoriilor.

– Într-un fel, replică ea tot în rusește, după care rosti în engleză. Domnule maior Allen, ești amabil să aduci o trusă de prim ajutor?

– N-ar trebui să-l vadă un doctor? Întrebă maiorul.

– Mai întâi vreau eu să văd despre ce-i vorba. Iacov Mihailovici, scoate-ți, te rog, cămașa!

Rânjind afectat, Kulaghin își descheie cămașa și icni când o scoase. Pielea îi era albă ca aluatul și cutele cărnoase ale pântecului îi unduiră când se mișcă, totuși brațele păroase și pieptul îi erau puternice, ca ale unui urs.

Un glonț îi scrijelise coastele. Rana nu era adâncă, dar reîncepu să sângereze când Kulaghin ridică brațul, pentru a-i fi cercetat de Rachel. Dincolo de alcool, bărbatul avea un miros surprinzător de proaspăt, a săpun fin de hotel și colonie discretă.

Rachel aduse un prosop mic din baie și-i ceru să-l țină apăsat pe rană până la revenirea lui Allen. După aceea îi umplu un pahar cu apă. El bău încet, punând paharul jos între sorbituri și ținând prosopul însângerat cu brațul îndoit ca o aripă ruptă.

Pe fereastră, Regent Street se vedea fragmentată într-un caroi aj auriu de sârmele cuștii Faraday, care ținea la depărtare spiritele nedorite. Căldura degajată de caloriferul de sub fereastră încingea hainele ude ale femeii, astfel că îi dădea o senzație neplăcută.

În clipa aceea o izbi.

A fost cât pe-aici să fiu împușcată, gândi Rachel. Puteam să fiu omorâtă. Un fulger rapid de durere roșie, apoi cădere – așa se spunea că era.

Mâinile începură să-i tremure. Inima îi bubuia. Nu avea niciun motiv să se teamă, se muștră ea. La urma urmelor, dorea să meargă într-o bună zi în Tărâmul Verii. Dar nu în felul acela, nu într-un mod urât și prostesc, ca victimă a unui joc copilăresc cu armele.

Kulaghin ridică paharul.

– Se pare că amândoi am putea bea ceva mai tare, doamnă Moore. Sper că n-ai pățit nimic. O băutură te va încălzi. Măcar în privința aceea avea dreptate filfizionul de Shaw-Asquith! Și ar trebui să-ți schimbi hainele astea ude.

Rachel își încrucișă brațele peste piept, ca să-și ascundă tremurul mâinilor, și se sili să zâmbească.

– Ai perfectă dreptate, Iacov Mihailovici. Voi reveni imediat, purtând ceva mai confortabil.

Închise ușa băii în urma ei și-și scoase cămașa și fusta complet ude. Hainele se îngrămădiră întunecate pe podea. SIS era o lume populată preponderent de bărbați și era util să se îmbrace ca o călugăriță. Tremurând, Rachel își puse un halat gros de baie, care îi era cu câteva măsuri mai mare. Părul îi arăta groaznic. Scotoci prin poșetă după o perie, se cercetă în oglindă și îndreptă șuvițele negre și groase prin gesturi rapide, strângând mânerul atât de tare, încât încheieturile degetelor i se albiră. După un timp, mișcările repetitive și masarea lentă a scalpului o calmară.

Își șterse machiajul distrus de ploaie și-și examinează critic imaginea. Era mai scundă decât i-ar fi plăcut, cu umeri gârboviți ca ai conțopistelor. Ochi cenușii, obosiți. Trăsătura ei cea mai notabilă era tenul alb și neted, pe care nu-l distrusese nici chiar copilăria petrecută în Bengal. Soțul ei, Joe, spunea că o făcea să arate ca o fotografie. Măcar atât. Ținând seama de felul cum se derula cazul, era improbabil să rămână mult timp fără riduri.

Fusese un dezastru de la bun început. Când Kulaghin apăruse la Wormwood Scrubs și declarase că era un sovietic care dorea să dezerteze, nimeni nu știuse ce să facă cu el. Unica direcție în care

superiorii ei din Curtea Iernii izbutiseră să cadă de acord fusese că trebuia profitat de oportunitate înainte de a fi informată și Curtea Verii.

Propria ei Secție F – Contra-subversiuni – căpătase sarcina formulării unei strategii de debriefing, condusă de superiorul ei imediat, generalul de brigadă Harker. Deloc surprinzător, Vee-Vee, șeful Secției V Contra-informații Terestre, și Liddell, directorul-adjunct, decisese amândoi să intervină și să-și revendice porția de glorie. Înghesuit de trei ofițeri superiori, Kulaghin se închisese în sine și afirmase că un cub de zahăr pe care i-l oferiseră pentru ceai fusese o tentativă de otrăvire. Furios, Harker o lăsase pe Rachel să se ocupe de interogatoriile ulterioare, având grijă să accentueze apăsător că se aștepta la rezultate.

Unicul lucru pe care ea îl putea arăta după două săptămâni de interogatorii morocănoase în colivia poleită din Langham era o listă scurtă cu spioni din Britania, în majoritate nume de cod pe care Curtea Iernii le cunoștea deja. Experiența ei îi spunea că trebuiau să fie mai multe. Ani buni, Rachel argumentase că aveau nevoie de informații despre sovietici provenite direct de la oameni, nu doar informațiile rezultate din semnalele de comunicații pe care le culegea Curtea Verii, iar asta era șansa ei de a-și dovedi punctul de vedere.

Însă timpul se scurgea iute. Mâine, Rachel și maiorul trebuiau să-și înainteze rapoartele. Harker, Liddell și Vee-Vee aveau să le arunce o privire, să decidă că rusul era prea capricios pentru a fi util, să-l propună americanilor la schimb pentru firimituri, după care s-o expedieze pe Rachel înapoi la biroul ei, unde să studieze la nesfârșit dosare despre irlandezi furioși.

Asta numai dacă nu găsea un mod prin care să-l facă pe Kulaghin să vorbească înainte de sosirea zorilor.

CAPITOLUL 2

COPIII SĂLBATICI

29 OCTOMBRIE 1938

Când Rachel reveni în cameră, maiorul Allen se înroși, după care își feri hotărât privirea și așeză pe masă o trusă mică de prim ajutor și o sticlă de spirt, lângă pistolul pentru duel abandonat de Kulaghin.

– Domnule maior, zise Rachel, poți să ne lași singuri pentru o vreme și să te asiguri că nu suntem deranjați?

Observatorul îi aruncă o uitătură șocată, apoi își feri din nou ochii.

– Nu este tocmai cuvântul! comentă el. Mai ales după spectacolul pe care l-ai oferit în grădină. Ar trebui să-ți chem o mașină, doamnă Moore. Este deja târziu.

Rachel oftă. Chiar dacă ar fi putut, ipotetic vorbind, să se convingă că ar trebui să încerce să-l seducă pe Kulaghin, ea nu era nici pe departe Mata Hari, cu părul ud care insista să-i stea vâlvoi și un halat de baie gros și lung până la glezne, care nu lăsa să se întrevadă nici măcar un petic de piele.

– Domnule maior, rosti ea, orice necuviință aici există doar în imaginația dumitale murdară. Sunt convinsă că ai comis în slujba Maiestății Sale lucruri mult mai necuviincioase decât să lași un

bărbat perfect onorabil și o femeie măritată să discute între patru ochi pentru o oră în camera aceasta.

– Te rog, zise Kulaghin în rusă cu un surâs chinuit. Încerc să mă abțin să nu râd de bădăranul ăsta, că mă doare.

Rachel îi zâmbi și ea. Ar fi trebuit să încerce mai de mult să-l îmbete pe rus. Ea sperase să-l impresioneze pe Kulaghin prin profesionalism, dar se părea că ar fi putut înregistra mai mult succes dacă ar fi procedat exact invers.

– Ce-a spus? se interesă maiorul.

– Iacov Mihailovici și-a exprimat mulțumirea pentru ajutorul și discreția de care ai dat dovadă, răspunse Rachel. Haide, domnule maior, toți suntem profesioniști aici. Îți voi trata pur și simplu rănile, după care ne vom continua interogatoriul. Absolut nimic necuviincios. Coborî puțin glasul: Dacă te face să te simți mai bine, îmi poți lăsa pistolașul tău.

– Perfect! acceptă maiorul și își umflă pieptul. Însă orice acțiune necuvenită va fi consemnată în raportul meu.

Își scoase pistolașul, un revolver cu țevă scurtă și patru gloanțe din cauciuc. Era arma neletală din dotarea SIS. Rachel trăsesese de câteva ori cu una, însă doar în ședințele de antrenament. Avea un recul teribil.

Femeia strecură arma în buzunar și miji ochii.

– Mulțumesc. Evident, este sarcina dumitale de a consemna toate detaliile. Aceeași sarcină o am și eu, de altfel. Iar raportul meu poate să menționeze incapacitatea ta de a-l opri pe domnul Kulaghin de a insulta și de a agresa un tânăr de rang înalt. Aș putea insista asupra faptului că ai apărut mult prea târziu pentru a împiedica incidentul și că apoi m-ai contactat pe mine. Mă întreb în care dintre cele două rapoarte ar găsi Vee-Vee acțiuni necuvenite?

Allen își netezi mustața.

– Vă doresc noapte bună amândurora, rosti el într-un final.

Spinarea îi era dreaptă ca un băț, când ieși din cameră. În clipa în care ușa se închise, Kulaghin începu să râdă.